

Examenbespreking pilot maatschappijwetenschappen havo

26 mei 2015

Aanwezig: Totaal 13 personen (waarvan 5 pilotdocenten en een stagiaire op een pilotschool; overige personen namens Cito, CvTE, SLO en NVLM)

Opmerking: **Het antwoordmodel van het CvTE is bindend.**

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel.

Het verslag geeft slechts de discussie weer die gevoerd is over de mogelijke antwoorden.

Algemeen beeld van het examen:

- Goed te doen, duidelijke vraagstelling. Lengte was goed.
- Leerlingen waren tevreden. Teksten overzichtelijk. Wellicht dit jaar iets te 'braaf' (in verhouding tot vorig jaar toen het (te) spannend/pittig was).
- Tevredenheid met de richting waarin het examen zich ontwikkelt.
- Overzichtelijke vraagstelling; hier en daar wat moeilijk taalgebruik in de vraagstelling (niet zozeer wat betreft de bronnen, die door de leerlingen goed te begrijpen waren).
- Duidelijk voorgestructureerde vragen; leerlingen vonden het redelijk/goed te doen.
- Voor de leerlingen was het te doen binnen de tijd.

In grote lijnen oordelen de pilotdocenten (dus) redelijk positief over dit examen.

Toelichting: bij sommige vragen zijn geen opmerkingen gemaakt of hadden de opmerkingen een te incidenteel karakter (dat wil zeggen niet onderschreven door tenminste een andere pilotdocent). In dat geval is er in dit verslag geen melding van gemaakt (zie de 'blanco' vraagnummers hieronder).

Opgave 1 Opvoedingswaarden en de opvoedingscanon

1	<p>- leerlingen hebben hier ook soms ingevuld: traditioneel gezin (onjuist antwoord); leerlingen kunnen dan vervolgens voor de hele vraag geen punten meer scoren.</p> <p>- Er was onduidelijkheid hoe de puntentoekenning te interpreteren. De onduidelijkheid komt door de haakjes bij het eerste bolletje van het antwoord op pagina 4. Bovendien vinden de aanwezige docenten de puntentoekenning wel heel streng.</p> <p>Als een leerling modern gezin noemt, twee kenmerken daarvan en maar slechts bij één van de kenmerken een juist gegeven uit tabel 1 heeft die leerling 2 punten.</p> <p>Verzoek aan CvTE om hier goed naar te kijken en een duidelijkere aanwijzing te geven.</p> <p>- verder is er enige onduidelijkheid over het de eigenschap 'verantwoordelijkheidsgevoel' (voor jezelf of voor elkaar?). Hoe dan ook is 'het moderne gezin' het juiste antwoord, waar de leerlingen op uit moeten komen (voorzien van de kenmerken).</p>
2	
3	<p>- modernisering is ook een goed voorbeeld</p> <p>- globalisering is geen goed voorbeeld</p>
4	
5	<p>- aanduiding 'kwetsbare' (zie correctievoorschrift) hoeft niet per se genoemd te zijn.</p>
6	
7	

Opgave 2 De positie van huishoudelijk werkers

Bij een pilotschool, gelegen in een dorp, leek het verschijnsel huishoudelijke werkers onbekend. Dat kan nadelig uitpakken voor deze leerlingen.

8	
9	- dit is een interessante concept-context vraag en goed te maken door leerlingen. - meerdere kernconcepten (zoals ook conflict en samenwerking) kunnen hier goed gerekend worden, mits goed onderbouwd.
10	
11	- er zijn enige vraagtekens bij het tweede onderdeel van het antwoordmodel: hier komen maar weinig leerlingen op de gedachte dat de werkers via samenwerking hun positie zouden kunnen verbeteren. Veel leerlingen hebben deze vraag (waarschijnlijk) fout. Wellicht is dit een discriminerende vraag (en scoren alleen de heel goede leerlingen op dit onderdeel van de vraag punten).
12	- (sommige leerlingen komen hier niet goed uit; ze zijn hier enigszins op het verkeerde been gezet door de voorgaande vraag);
13	- prima vraag
14	- idem; belangrijk is dat leerlingen het kernconcept representativiteit goed toepassen/gebruiken
15	- het feit dat het in België of Frankrijk beter geregeld is, wordt door leerlingen ook wel eens genoemd als omgevingsfactor (dit kan goed gerekend worden).
16	- als hier 'regering' als omgevingsfactor wordt genoemd dan is dit op zich niet correct; een uitleg in de zin van economische crisis (o.i.d.) kan dan wel voldoende zijn om hier een punt te scoren.
17	- als bij het kernconcept globalisering het aspect afhankelijkheid genoemd wordt als kenmerk dan moet wel verder gewezen worden op het internationale aspect en/of het feit dat het gaat over grote afstanden.
18	
19	
20	- duidelijke/prima vraag
Opgave 3 Afpakken van crimineel geld	
21	
22	- enigszins lastige (wat vergezochte) en (daardoor)wellicht discriminerende vraag - nb. het is te vaag en dus onvoldoende als leerlingen aangeven dat als er minder onderling vertrouwen is dit leidt tot minder sociale cohesie. Er is dan ook nog geen element van het kernconcept gebruikt.
23	- er kan hier ook een ander uitgangspunt genoemd worden dan in het correctievoorschrift als voorbeeld gegeven wordt (dit is immers de algemene regel voor het toepassen van het correctievoorschrift); - deze vraag leverde wel enige discussie op: de in het artikel verwoorde mening sluit hoe dan ook beter aan bij de klassieke school (zoals ook in het correctievoorschrift staat).
24	- vergelding (leedtoevoeging) is ook een goed antwoord; alleen preventie noemen is onvoldoende.
25	- sommige leerlingen noemen hier de term repressie (is onjuist).